

משך מעמד 83

זרת. אשת יחסי-הציבור שלה אומרת סיפור הזה לא טוב בשביל העיתון. פחר-כך לקחו אותה לחדש את המלחמה א מרגישה בה לא נוח. היא אוהבת לבוש יט ושמות עם כתפיות או שמלות בות של. משכית. היא אינה מבינה למה יך לסחוב אותה לאופנאים. למעצבי יך ולצלמי-צמרת. יחד עם זאת, היא יעת לכך שהופעה חיצונית היא חשובה לייטיקאים בימינו.

היא הולכת ברחוב ומציגה את עצמה עם יקרי-ביקור ותמונה זוהרת שהיא לא חבת. אבל העובדים אצלה במטה, לכולם יש נשים חתיכות. מה אני יכולה שות? אמרו לה שדך צריך לעשות. היא גת מתביישת. קצת לא נעים לה למכור את מה. אבל אומרים שהיא משתמרת. ילדיה מסרבים לקחת חלק במסע יחירות של אמם. הבעל הוא פעיל. למרות יעל אומרת שהיא בהחלט לא עומדת כות בעלה אלא בזכותה שלה. אחרי אתה מכיר אותה אתה מתחיל להאמין זה בעצמך.

אז מה, את עומדת להספיד למאיר קראיברוב?

לא. מה פתאום? אני עומדת בראש רשימת ייכור בחיפה. יש לי הסכם תתום עם הילבולים ודעי אישר אותן.

מתי נבכס בדך הגזיק? מתי החלטת ייות ראשי-עיריית חיפה?

בינואר 1982 היה לי משעמם. עברתי בטכניון שרים שנה, בניתי נושא שלא היה קיים כאף יניברסיטה. עמדתי בראש הלישכה לקידום וורנטים. התפקיד הבא שאלי יכולתי להתקדם יה אקדמי, ואני לא פרופסור. לכן הייתי חסומה בחינת הקידום בטכניון.

הממונה עלי היה תמיד פרופסור ותמיד איש יתר צעיר ממני, למרות שאני הייתי עתירת- יון. אחרי עמדה לרות של אנשים שרצו להתקדם. הילדים גדלו, הבת הגדולה בירושלים שני הצעירים בצבא — הגיע הזמן לפנות את ירך וללכת הלאה.

היה ברור לי כי בתוך המיפלגה ובכנסת אין לי ייכוי, מכיוון ששני בני מישפחה אינם יכולים להתקדם בתוך מיפלגה. זה לא הגיוני שחבר מרכז יתן קול גם ליוסף רום וגל ליעל רום, למרות שהתחומים שלנו שונים: אני הולכת על ענייני זברה ורווחה והוא הולך על ענייני חוץ וביטחון. אז מה שנשאר זה הרשויות המקומיות.

במשך כל השנים שבהן עבדת בטכניון היית מעוררת בפוליטיקה?

לא. לא היה לי סיכוי. בזמנו הכניס אותי זמרכו לזועדת מינויים של חברי תנועת החרות. זדינו 11 חברים. כולם נבכסו להנהלה חוץ מייעל רום. וזה למה? מפני שלא יכולים להיות שני בני זוג בהנהלה.

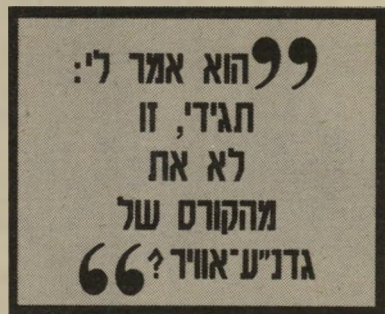
כתבתי מיכתב לבגין ואמרתי לו: בגלל הגישה הוה, שלא לקדם שני בני מישפחה, אתם מפסידים. יש לנו אב ובנו (בגין ובנו בנימין-אב) ואנחנו מפסידים את הבן. יש לנו את ציפורי ואנחנו מאור והמכסמום שהיא יכלה להגיע אליו, בגלל בעלה, זה להיות ראשי-סניף בטכעון, מעבר לזה לא יכלה להיות.

אמרתי לבגין: אתה מפסיד מאגר של דור המשך. התשובה שקיבלתי הייתה שהוא בטוח

שאמצא לי נושא לעסוק בו ואביא פאר והדר לתנועת החרות. נו, מה שנכון נכון. בקיצור, אני אשת בת 50, בעלי מפרנס אותי והילדים יוצאים מהבית. הישיתי אקשן!

והחלטת ללכת על כל הקופה? אני תמיד הולכת על כל הקופה. או הכל או לא כלום. אף פעם לא אמצע הדרך.

אומרים שהעובדה שאת רעייתך של יוסף רום היא מקדם לא קטן בקריירה החדשה שלך. מי שאומר, אינו מכין. אני לא יכולה להצליח

לא בזכות אבות ולא בזכות בעלים. אף אחד לא יבחר כי מפני שאני אשתו של יוסף רום. אלה חבר'ה חכמים. הם לא יקנו תחול בשק.

בואי נגיד שאילו היית יעל רום אנדומית, לא רעייתו של חבר-כנסת וחבר ועדת-החוקי-הביטחון, לא היית מצליחה להעמיד את עצמך בתחרות עם מאיר כהן-אבידוב ולהציג את עצמך במועמדת הליכוד לרשות עיריית חיפה.

אני אף פעם לא הייתי אשתו של יוסף רום. תמיד הייתי יעל רום. תמיד כשאנחנו הולכים לאיזה מקום מציגים אותי כזכות עצמי. כמובן שההתחברות בינינו יפה ופורייה. ראת את הילדים. אבל הוא לא יכול היה לקדם אותי לולא הייתי שונה בזכות עצמי.

לא מסריע לך שאומרים שאת רצה בזכות בעלך?

מה זה מפריע? מיספר האנשים שאומר את זה הולך ופוחת. רבר כזה יכולים להגיד עלי אנשים שאינם מכירים אותי, אנשים הניזונים מפי השמועה והמדיה. מאיר כהן-אבידוב הולך לראיונות עם איש יחסי-ציבור. אני לא הולכת לראיונות עם יוסף רום. את רואה, ברגע שנכנסת הביתה הוא עזב. אני הולכת עם עצמי ומציגה את עצמי. את חושבת שאני צריכה אותו? הרי אפשר לכתוב ספר על מה שקורה בין שני בני זוג שיש להם קאריירה.

ומה באמת אמר בעלך כשאמרת לו שאת רוצה לרוץ לראשות העירייה? בעלי הוא איש מרע, הוא עבר יחד איתי על הניתוח ואמר: זה רעיון מצויין.

הילדים שלך, כפי שהספקתי לראות מפגישה קצרה, אינם אורבים להישוף לאמצעי התיקשורת או להיות מעורבים בקאריירה החדשה שלך. מה אמרו הם?

הם אמרו: אמא, תעשי מה שאת רוצה אבל את מוכרחה להשיג עוד קו טלפון. האמת היא שכולנו מעורבים זה בחיי זה. בגלל

העובדה שתמיד עברתי ובחרתי לי נושאים שהגדרתי אותם. הילדים יודעים שהעבודה היא חלק ממני. ילדיי עוסקים בהרבה נושאים שהם מעבר ללימודים. הם ילדים נפלאים והיחסים בינינו מצויינים. אומרים לי שזה לא ככה בדרך-כלל בין הורים לילדים. אצלנו זה עובד. יש לנו ילדים מתמודדים.

להגיד שרמי מת שתהיה לו אמא ראשי-עירייה? לא, הוא לא מת. אבל הוא גא בי. הוא עצמו אינו מתעניין בפוליטיקה. הוא אוהב לטייל, הוא מטפס על הרים. כל ילדיי היו חברים בגנ"ע-אוויר. הם רואים וגולשים.

רמי משרת בנח"ל, וורד מסיימת כעת קורס קצינות. היא ילדה חריגה. בגיל 15 היא התקבלה לטכניון ובגיל 18 כבר היה לה תואר ראשון. חוץ מזה היא טסה והיא צוללת.

לדית, הבת הבכורה, היא מדריכה בשמורת טבע. כשהייתה בשמינית התנדבה ללכת לעשות את השמינית בקריית-מלאכי. כיום היא בנאות קדומים, בפארק של אלפיים דונאם, ליד בית-גבאללה בקירבת כרשמן, ויש בו כל הצמחים המופיעים בתנ"ך.

משלי התנ"ך בנויים על דימויים של צמחים. באים לנאות-קדומים בני נוער ומסבירים להם את הדימויים. מקום נפלא.

רמי, אני חושבת, ימצא את עתידו איפה שהוא בין שקלאות ומיכון חקלאי.

איש מהם אינו מתעניין בפוליטיקה כעתיד?

בגיל הזה? גם אני, בגיל 20 לא נמשכתי לפוליטיקה. למעשה אף פעם לא הייתי אפילו בוועד הכיתה.

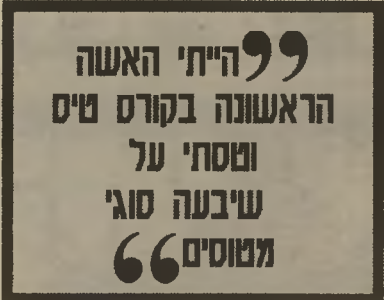
הם ירשו ממך את האהבה לטיס? הם התחילו ללכת לגנ"ע-אוויר בגיל 13.

לדית הייתה הראשונה, אחריה רמי וורד. האמת היא שהם לא היו מודעים לייחוד של הדבר הזה, שהייתי טייסת, עד שנכנסו לגנ"ע-אוויר.

האם גרלת בבית רוויזיוניסטי? לגמרי לא! אני דור חמישי בארץ. מישפחת

אמי מצפת. אם קראת את גיא אוני של שולמית לפיד, קראת על המישפחה שלי. אני עצמי נולדתי ברחוב מגדל בנווה-צדק בתל-אביב. מישפחתי באה לארץ לפני מאה שנה. סבא התגורר בצפת וירד לראשי-פינה לעבוד. אמי הייתה בת 5 ואז הגיע קול קורא וסבא הלך מראשי-פינה לזיכרון-יעקב. את הקטע הזה כסיפר ריה של אמא אף פעם לא הבנתי. למה הגיע קול קורא, למה סבא היה צריך ללכת לזיכרון? כשקראתי את סיפורה של שולמית לפיד מצאתי את ההסבר. הפועלים בזיכרון הגיעו ביחד באותה אוניה עם הפועלים מראשי-פינה ומצפת והיו להם בקומנות האחרות לבוא ולעבוד במקומם. וכך הגיע לשם גם סבא, ואחרי חצי שנה מת כעצמו מקדחת צהובה.

ואת בכלל תל-אביבית. הייתי תל-אביבית. כעת אני משוגעת על חיפה. מנווה-צדק עברנו לרחוב ברנר פינת יוחנן הסנדלר, וכשהייתי בת 4 עברנו לרחוב אלנבי

מול ברוקלין בר לגלילות. הבית ברחוב אלנבי עדיין כבעלותי. למדתי בעממי ובתיכון בגאולה.

איזה בית היה בית אביך?

אנטי-מימסדי. אבא היה אינדיבידואליסט. הוא הגיע ארצה עם גרודי-העבודה והיתה לו מיסעדה כנמל יפו. כפרעות של 1936 הכריח אותו ספן ערבי דרך הים לחוף תל-אביב ושם שוב פתח מיסעדה כנמל.

בתקופת מלחמת-העולם השנייה היינו על סף רעב, ואז אבא הקים בקומת הקרקע של הבית שלנו את המיסעדה בירתו ברחוב אלנבי, ליד שפת-הים. המיסעדה הוה ואבא שלי תופסים עמוד שלם בספר המשוגע של חיים גורי. היו שם ציפורים כנריות והרכה מהבוהמה ישבו אצלנו ואכלו. אני זוכרת את אלכסנדר יהלומי, את שושנה רמארי ואת וילנסקי. היינו שלושה ילדים. אני הצעירה, אחי היה במישורת הישובים ואני הייתי פעילה בקורסים הראשונים של הגנ"ע.

מתי הכרת את בעלך?

בקורס גנ"ע ב-1948, שהתקיים בשית' מונים. הוא הגיע ארצה מפולין בגיל שנתיים ומישפחתו הולכת אחרנית ליהדות ספרד. אמא שלו נראית ממש כמו דונה ספרדיה. מישפחתו הגירה מאיטליה לפולין ומפולין לארץ.

הקאריירה של יוסף מוכירה מאוד את מה שקורה כעת עם כתנו ורד. גם הוא החל את הקאריירה האקדמית שלו כגיל מאוד צעיר. הוא היה עתודאי והתחיל ללמוד בטכניון. היינו באותה חבורה של מררכי גנ"ע. כשכולנו התגייסנו הוא נסע לארצות-הברית ללמוד הנדסה אווירונאוטית וחזר ב-1958. נפגשנו בטכניון והוא אמר לי: תגיד, זו לא את מהקורס בשית' מונתי? שלושה חודשים אחרי זה התחננו. הוא היה דוקטורנט בן 25 והפך לאחד הפרופסורים הצעירים ביותר בטכניון. ב-1976 הוא היה חתן פרס ישראל להנדסה ולטכנולוגיה.

אחד הדברים הידועים ביותר עליך הוא שהיית טייסת. איך התגלגלת לטיס?

לא רציתי להיות מדריכת גנ"ע ואז חיפשו מדריכים לטיס והתנדבתי. ססתי על שיבטה סוגי מטוסים, בנייהם על פוקר ועל קונסול ועל דקוטה והדרכתני על פייפר. הייתי בקורס טיס מס' 5 והייתי האשה הראשונה בקורס טיס. בקורס מס' 6 היתה רינה לוינסון, אבל היא לא גמרה את הקורס. למעשה, אני האשה היחידה שגמרה את הקורס ואחר-כך הפסיקו לקחת נשים.

יעל (עם תלתל על המצח) הצעירה שני מיסדרים בכל יום שישי

כשהשתחררתי הייתי שנתיים טייסת בארקיע ואחר-כך הלכתי לאוניברסיטה ללמוד היסטוריה ומרע המדינה, אבל ביליתי כל שבוע, לפחות פעם אחת, בטייסת.

השתתפת כטייסת במיבצע קרש?

גוייסתי למילואים. כולם חושבים שהייתי הטייסת היחידה.

כי מרבים לצטט אותך.

מפני שאני כתבת את יומן הקרב של הטייסת שפורסם אחר-כך בכיטאון חיל-האוויר, ועל פי היומן נכתב הספר ביום סופה. סביב הספר היה פירסום, נו, ויש נוסטלגיה, אז כשחטיבה 55 עושה ערכימורשת, מומינים אותי וכך נוצרות אגדות. קורה אתי מה שקורה עם אלטלנה: כמו שכולם הגיעו ארצה באלטלנה, כולם צנחו מהמטוסים של יעל רום. לפי הספורים אפשר לחשוב שהטסתי ריוויזיות.

השתתפת בפועל במילחמה. לא סחרת?

בטח פחדתי, ועוד איד: וריח ויעת הפחד של הצנחנים זה ריח שלא שוכחים. מה אני? מאצ'ו? גם עכשיו אני פוחדת כשאני נזכרת. ככלל, אני כראדם שפוחד. אז מה? זה עוצר אותי מלעשות דברים? פחדתי שחרימות, אז מה? כשהבן שלי הלך לניתוח הפחד הזה החזיק אותנו שנה שלמה. אז מה? לא עשינו ניתוח? שנה שלמה הוא היה בגבס, היתה סכנה שאם הניתוח לא יצליח הוא ירוחק לכיסא-גלגלים. היה ברור שהניתוח הוא מסוכן, כואב, אבל היה ברור שאם לא נעשה אותו נצא מפסידים יותר. וזה ההבדל בין אנשים ואנשים. יש כאלה שהפחד משתק אותם, ויש כאלה שהפחד מהווה בשבילם אתגר.

יעל רום כטייסת (בין חברים למיקצוע) חמישה מיבחנים יום ולילה